

SmartFart

Ansvarsfulla förare i lagliga hastigheter

TRAFIKVERKET

SmartFart - Ansvarsfulla förare i lagliga hastigheter

Ungefär hälften av alla bilförare kör för fort. Om alla körde efter skyltad hastighet skulle omkring 125 människoliv räddas varje år. Samtidigt skulle kol-dioxidutsläppen minska med cirka 700 000 ton per år, vilket motsvarar utsläppen från 240 000 bilar.

Trafikverkets projekt SmartFart bidrar till ökad trafiksäkerhet och minskad miljöpåverkan. Dessutom kan det spara pengar genom minskad bränsleåtgång och slitage.

Ökad kunskap och engagemang

Med projektet SmartFart vill Trafikverket ge ökad kunskap och internt engagemang kring hastighetsfrågan i kommuner och andra typer av organisationer. Projektet ger deltagarna underlag för beslut om hur de kan arbeta vidare med att höja säkerheten och minska miljöbelastningen från fordonen som körs av personalen i den egna organisationen.

Arbets sättet är upplagt i tre delprojekt i en kedja av insatser för att sänka hastigheten. De olika delarna är: mätning, attityd och åtgärd.

Höga hastigheter i mätningarna

Skövde, Huddinge och Södertälje är några av de närmare 50 kommuner i landet som genomfört det första delprojektet vid halvårsskiftet 2010. I samtliga av dessa kommuner har man uppmätt för höga hastigheter, bland annat 93 km/timme på en 30-sträcka och 120 km/timme på en 50-sträcka. Resultaten har bidragit till att de allra flesta deltagarna gått vidare med den andra delen, attityd. Hösten 2010 börjar den första kommungruppen arbeta med den tredje delen, åtgärd.

Projektupplägg i SmartFart

Del 1 Hastighetsmätning

Hur fort kör personalen i tjänsten? Här skaffar man sig underlag om verkliga hastigheter i organisationens bilar och förbereder för fortsatt arbete. Projektet är enkelt att genomföra. Man placerar tillfälligt ut en eller flera anpassade ISA-apparater (Intelligent Stöd för Anpassning av hastighet, läs mer om ISA på www.trafikverket.se/ISA) i organisationens fordon under ett antal veckor. Apparaterna ansluter man till uttaget för cigaretterändare som vilken laddare som helst. Mätningarna är inte hemliga men ISA-apparaten är anpassad så att den registrerar utan att varna. I stället för hastighet visas tid på displayen.

Del 2 Hastighetsattityder

I det här delprojektet ligger fokus på attityder och förankring i den egna organisationen. Målgrupperna är alla anställda som kör i tjänsten och ledningen. Precis som på vägen får det inte gå för fort i arbetet, förankring och delaktighet är viktiga framgångsfaktorer. Med stöd av Trafikverket formar varje organisation sina egna aktiviteter, till exempel med en enkät om attityder, testkörning med varnande ISA-apparater, utbildning och information om problematiken med höga hastigheter och varför organisationen arbetar med frågan. Här förbereder man även arbetet inför den tredje delen i kedjan.

Del 3 Hastighetsåtgärder

Det tredje delprojektet handlar om att strukturera och genomföra långsiktigt arbete för sänkta hastigheter och att införliva det arbetet i organisationens eget personal-, miljö-, ekonomi- och säkerhetsarbete. I tidigare delar arbetar man med att ta reda på vilka åtgärder som är viktiga och riktiga för den egna organisationen. Det kan handla om allt från att ta fram en trafiksäkerhetspolicy eller göra den känd, genomföra utbildningar till att installera ISA-apparater i organisationens fordon. Här är det viktigt med kontinuitet och uppföljning, precis som i allt arbetsmiljöarbete.

Integritet

När man mäter hastighet samlar man även in en mängd data om körningarna. Syftet med SmartFart är att få en översiktlig bild, inte att leta enskilda fortkörare. Därför sparar man inga uppgifter om förare, fordon, verksamheter, distrikt eller dylikt och uppgifter om tider och körsträckor raderas. Det är bara hastighetsinformationen som sparas. Flera organisationer arbetar med SmartFart samtidigt och data om var mätningen skett avidentifieras så att endast den egna organisationen får veta vilka resultat som är deras.

Kommunikation

Det är viktigt att informera internt och att kunna ge korrekt information vid frågor, men i inledningen bör extern information vara sparsam. Efter mätningarna finns utrymme för mer aktivt kommunikationsarbete och organisationen behöver överväga om och hur information ska spridas. I åtgärdsdelen behövs en utförlig kommunikationsplan.

Ansvar och stöd

Projektet ägs av Trafikverket men mätningarna görs på uppdrag av respektive organisation. Organisationer som vill delta skriver avtal med Trafikverket. SmartFart bygger på eget arbete och organisationen behöver därför utse en ansvarig som håller ihop insatserna. Inom SmartFart finns ett arbetsmaterial framtaget med planer, information, presentationer och annat stöd.

Information och kontaktpersoner

På www.trafikverket.se/smartfart hittar du mer information. Där hittar du även kontaktpersoner för ytterligare information och frågor.

Trafikverket, 781 89 Borlänge, Besöksadress: Rödavägen 1
Telefon : 0771-921921, Texttelefon: 0243-750 90

www.trafikverket.se